

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Toezicht en handhaving in het kader van de Omgevingswet

Jan Teekens

Ministerie van IenM

Programmadirectie Eenvoudig Beter

Toezicht en handhaving van het omgevingsrecht

- Vereenvoudigen
- Professionaliseren
- Moderniseren

Inhoud presentatie

- Regeling toezicht en handhaving in Omgevingswet
- Wetsvoorstel VTH
- Uitvoering VTH onder Omgevingswet
- Europese ontwikkelingen m.b.t. toezicht
- Private borging van regelnaleving

Regeling van toezicht en handhaving in de Omgevingswet

- Wabo is vertrekpunt
 - Toedeling toezicht en handhaving
 - Speciale bevoegdheden in aanvulling op Awb
- Versoberen van regeling
- Enkele bepalingen naar Awb
- Introductie bestuurlijke boete

Wetsvoorstel (verbetering uitvoering) VTH verankering PUmA door wijziging Wabo

- Verdere verankering kwaliteitscriteria
 - Afstemming & prioriteitsstelling
 - Inrichting en taken RUD's
 - Informatie-uitwisseling & gebruik van informatie
- ... loopt vooruit en gaat t.z.t. op in Omgevingswet ...

Uitvoering VTH onder Omgevingswet

- Wat is nodig voor een goede uitvoering VTH?
Met andere overheden verkennen voor milieu, natuur, water, bouwen, erfgoed en ruimtelijke ordening
- Verkenning uitvoering VTH als onderdeel van bredere verkenning Implementatie Omgevingswet
- Belangrijk thema in verkenning: omvang toezicht en inzet strafrechtelijke handhaving

Toezicht in EU

- Aanbeveling voor minimum criteria voor milieuinspecties
- Toezichtsbepalingen in richtlijnen en verordeningen
- Toepassing in lidstaten gebrekkig

Toezicht in voorstel voor een Zevende Milieuactieprogramma

“The EU will extend requirements on inspections and surveillance to the wider body of EU environment law, complementing these with an EU-level capacity that can address situations where there is due reason for concern.”

Private borging van regelnaleving

Brief aan de Kamer van maart 2012 over de Stelselwijziging Omgevingsrecht:

- herijking en modernisering van het nalevingstoezicht belangrijk aandachtspunt
- onderzocht zal worden in hoeverre de borging van de naleving van overheidsregels (ook) bij private partijen gelegd kan worden
- leidend zijn daarvoor de volgende motieven:
 - het neerleggen van verantwoordelijkheden daar waar deze thuishoren;
 - het realiseren van een betere naleving
 - het verminderen van administratieve en bestuurlijke lasten

Onderzoek Private borging regelnaleving

ROTTERDAM SCHOOL OF MANAGEMENT
ERASMUS UNIVERSITY

Private borging van de
naleving van het
omgevingsrecht

The business school that thinks
and lives in the future

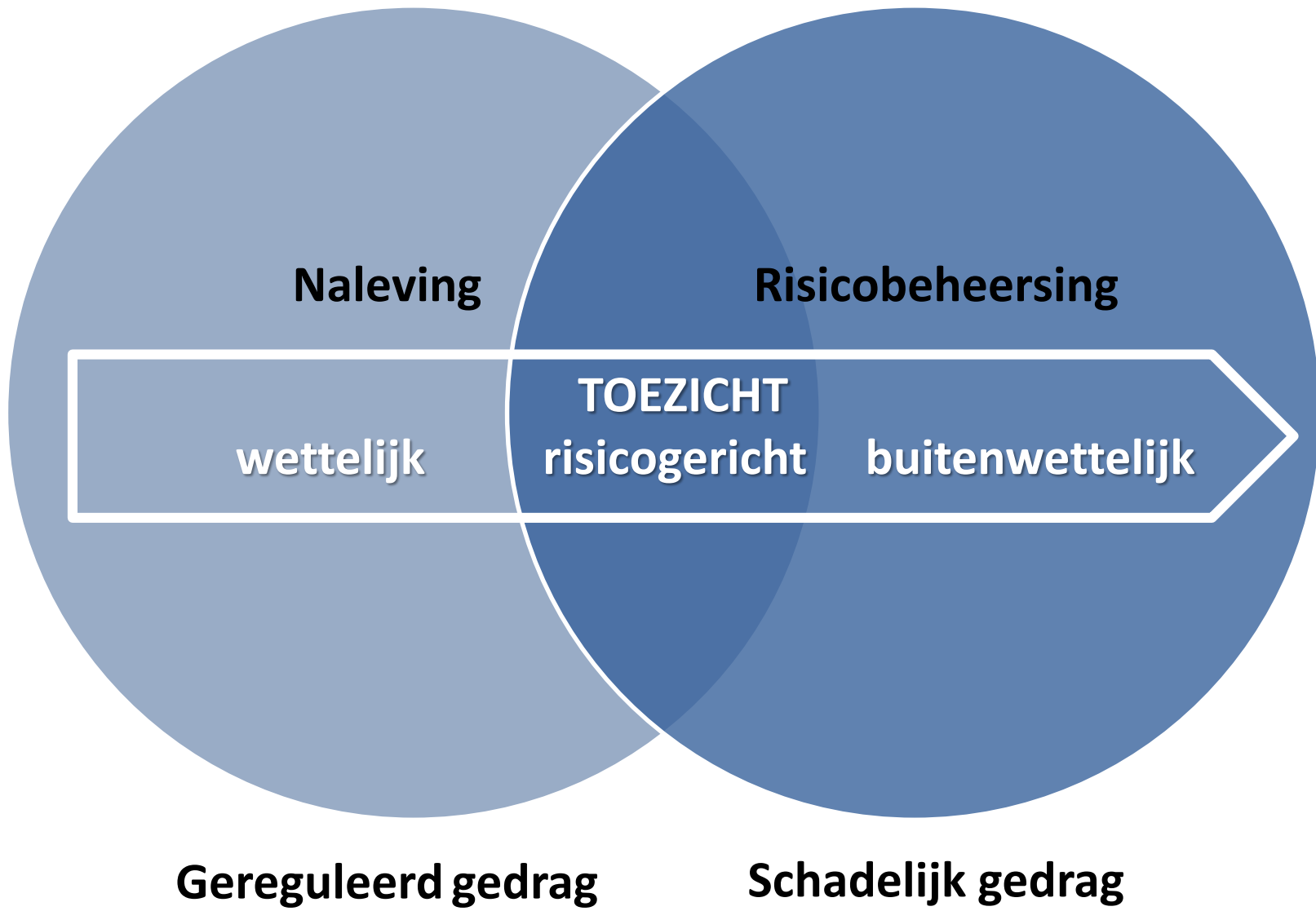
- Onderzoek uitgevoerd door Erasmus Universiteit
- Rapport gereed in mei 2013
- Beleidsstandpunt volgt later
- Hierna: hoofdlijnen van rapport

Verwachtingen m.b.t. overheidsregels en -toezicht

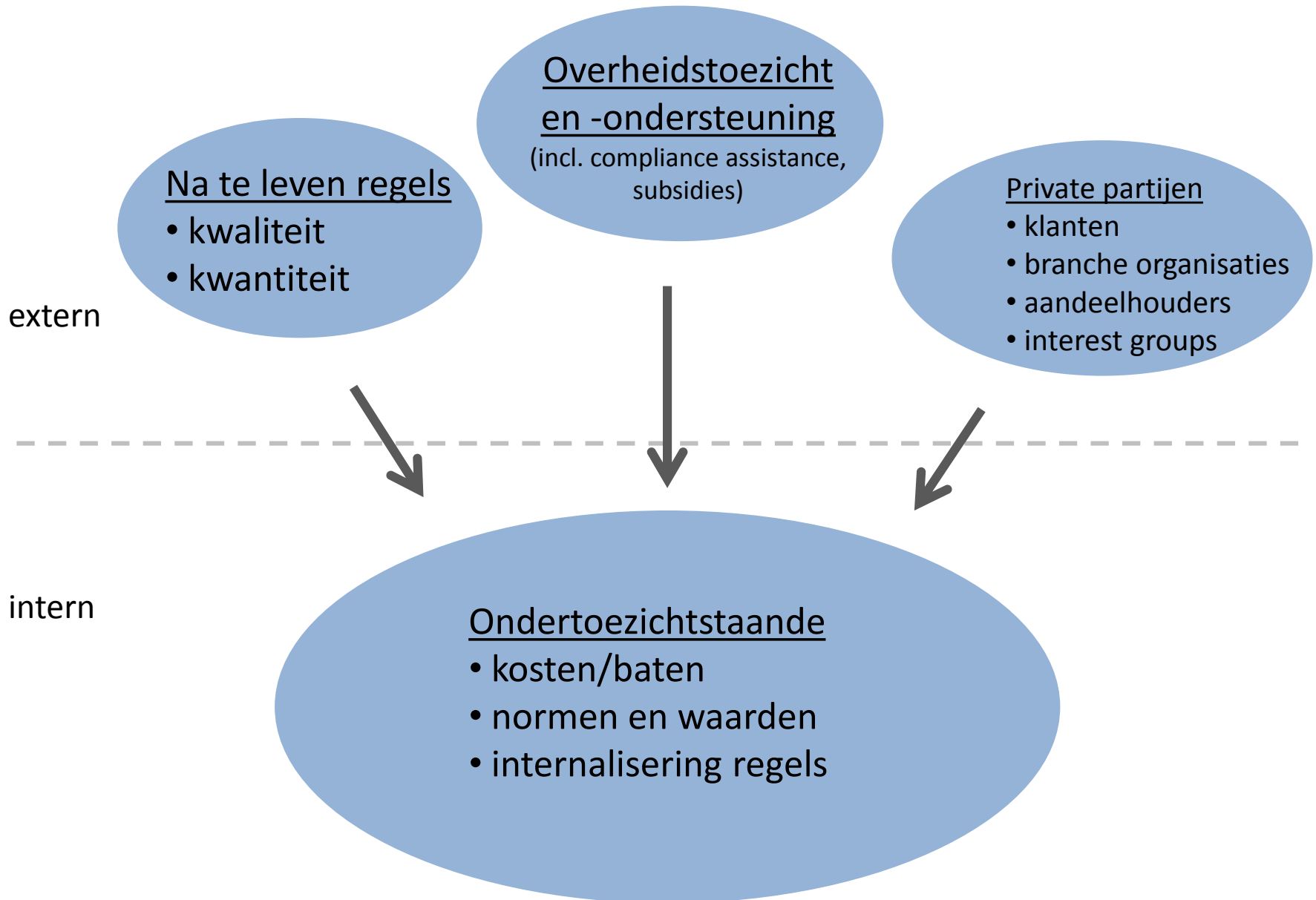
- Samenleving verwacht dat regels en toezicht resulteren in 100% naleving en risico's gereduceerd worden tot nul.
- Samenleving houdt in laatste instantie overheid hiervoor verantwoordelijk.
- Incidenten zijn het bewijs dat overheid onvoldoende regels stelt en/of dat de overheid geen adequaat toezicht houdt.

overheidstoezicht in de praktijk

- Effecten van toezicht op de naleving worden vrijwel niet gemeten
- Toezicht is versnipperd (>500 instanties)
- Fysiek toezicht is verwaarloosbaar t.o.v. de hoeveelheid gereguleerde handelingen en zaken (NBr: <1%)
- Toezichthouders geconfronteerd met teruglopende middelen vs oplopende eisen (professionalisering)
- Toezichthouders geconfronteerd met
 - toenemende dynamiek en complexiteit
 - grote hoeveelheid regels; allemaal relevant?

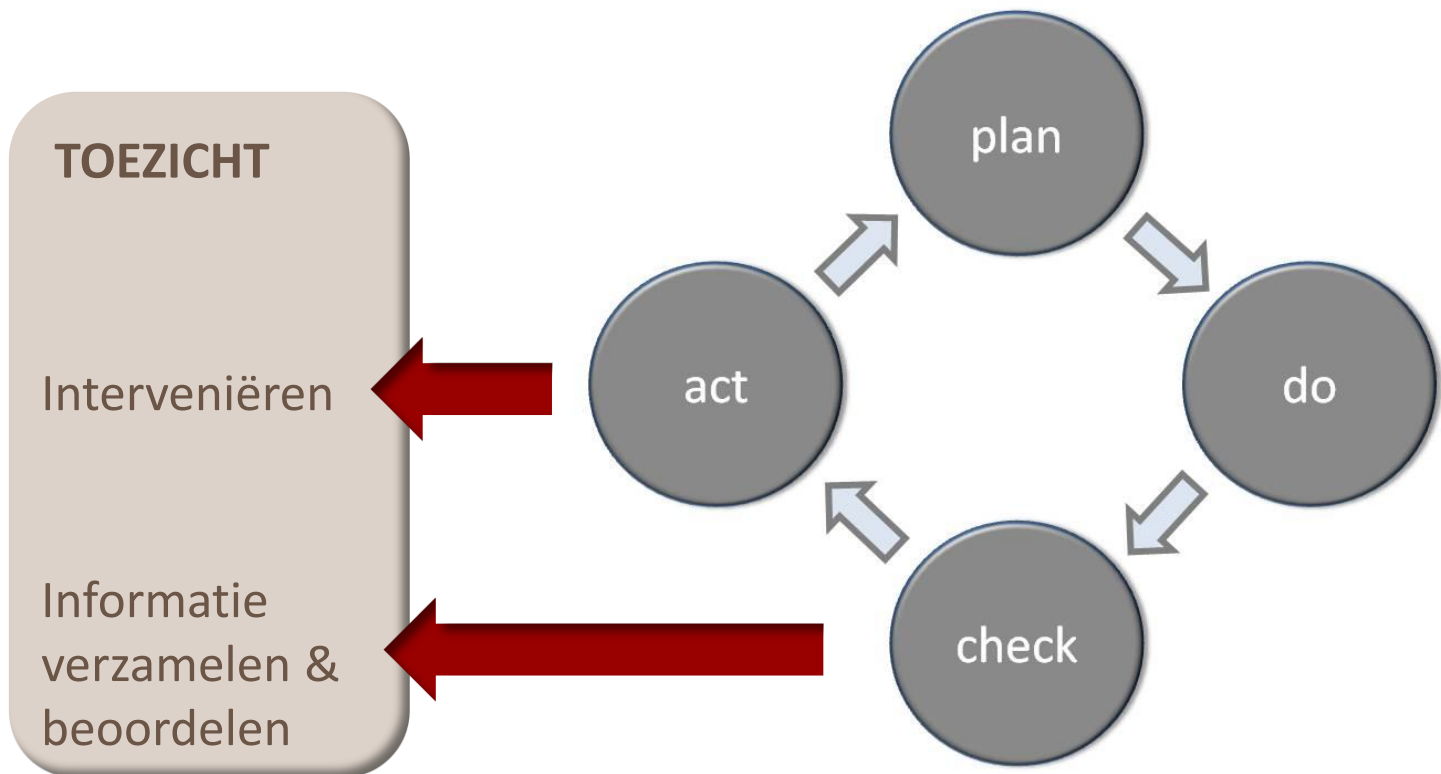

Factoren Naleving

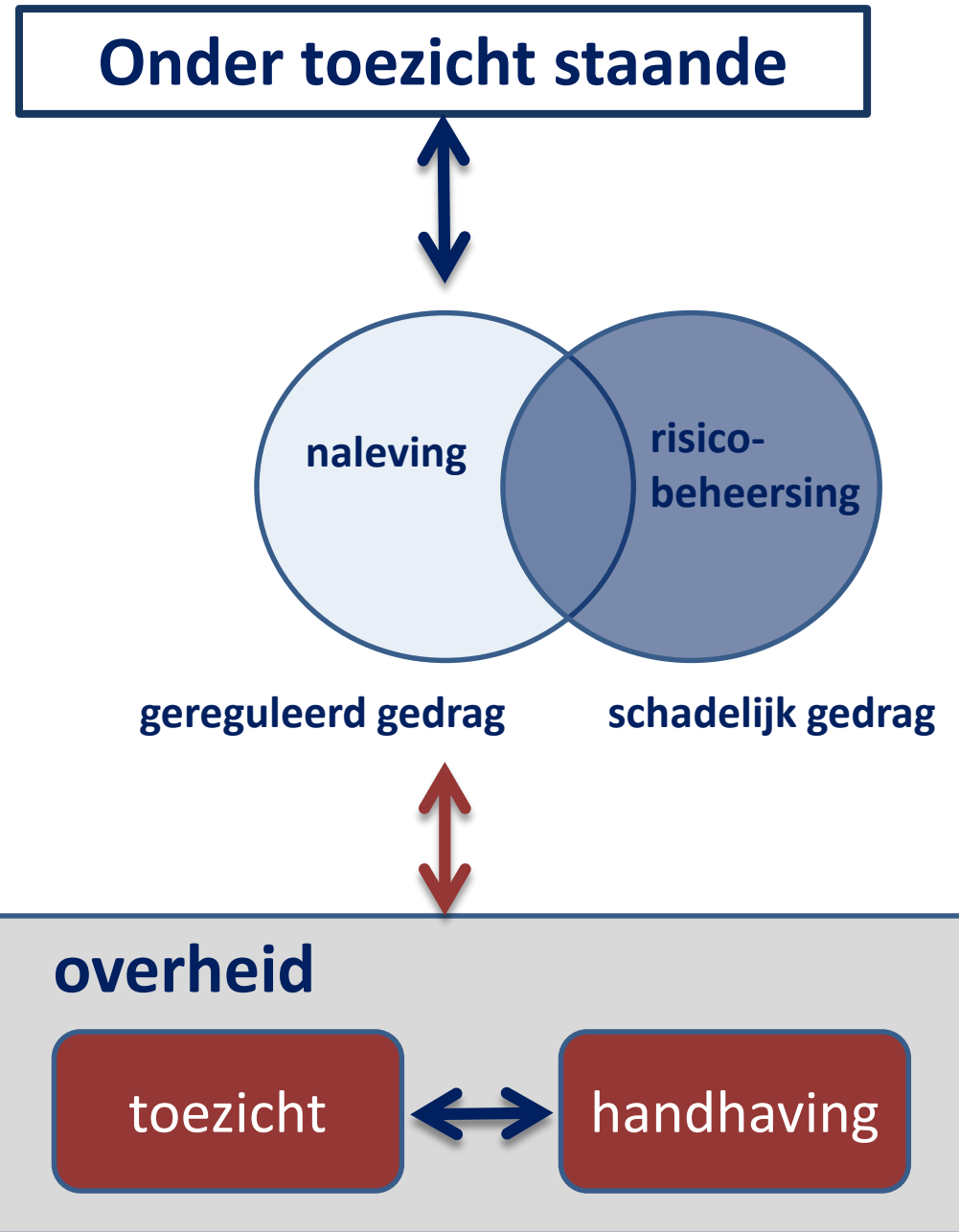

Model Private Borging

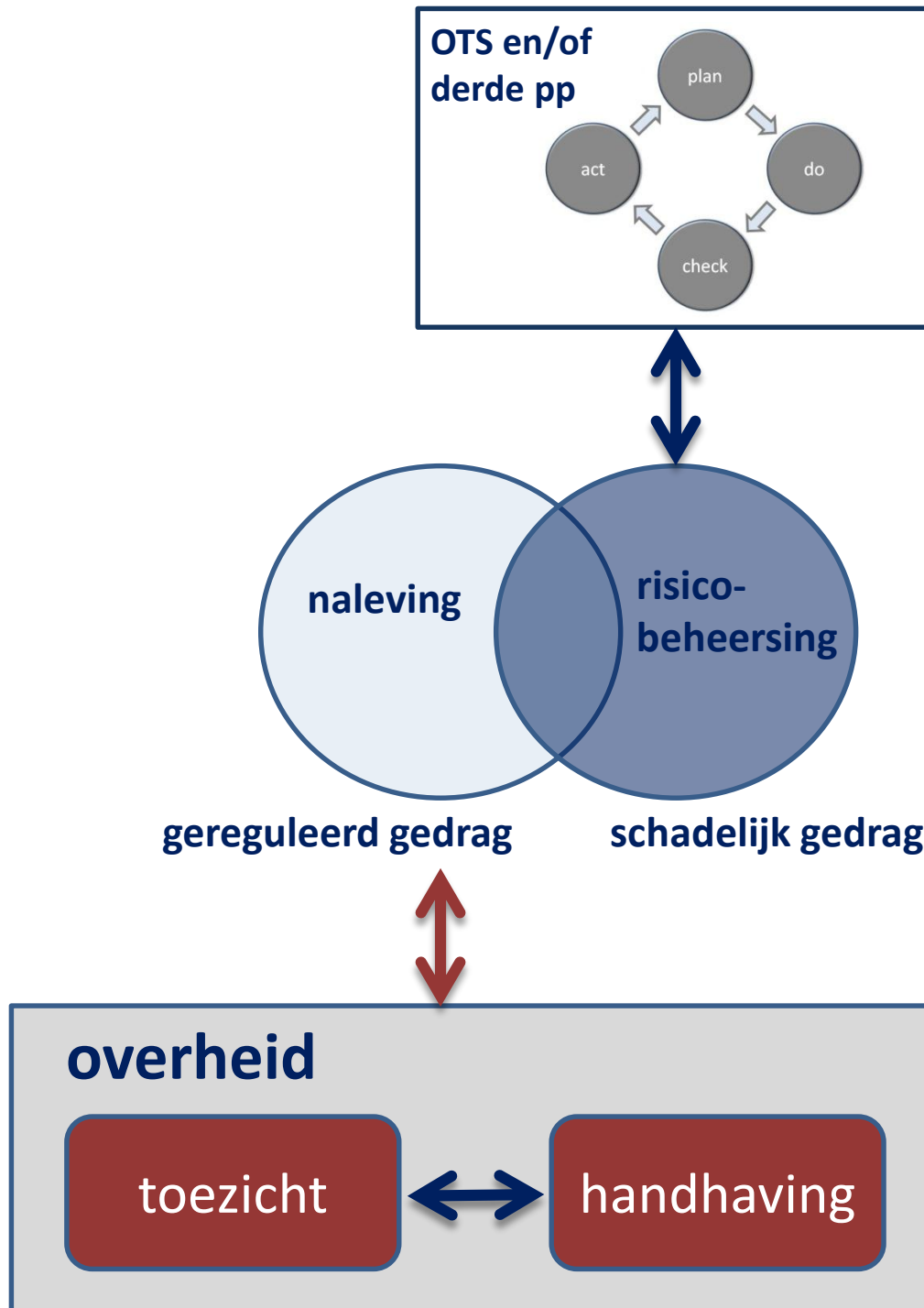
Notie: als private borging voldoet aan dezelfde eisen als overheidstoezicht, kan de overheid op metaniveau toezicht gaan houden.

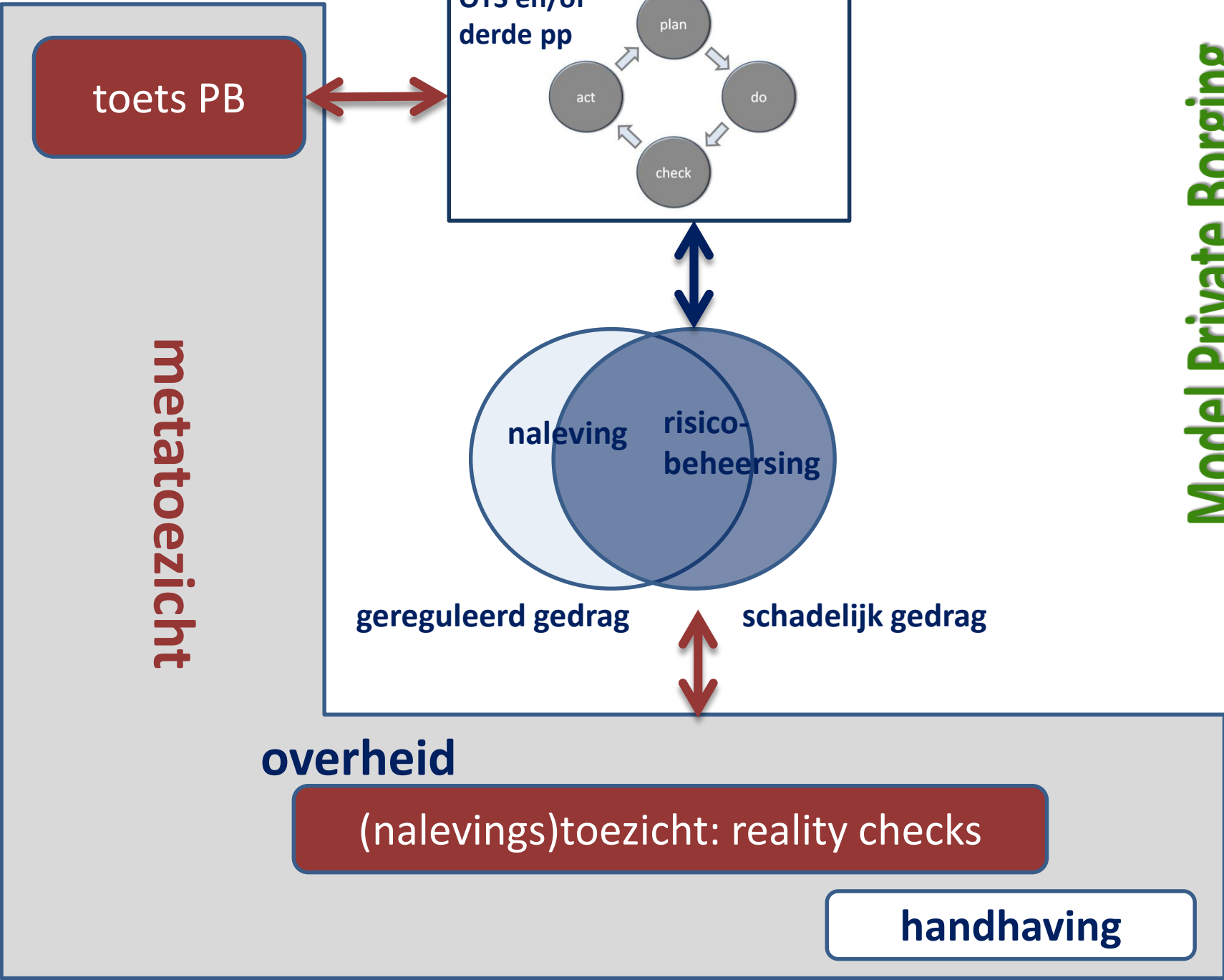

Model Private Borging

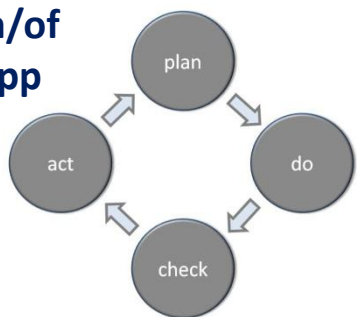

Model Private Borging

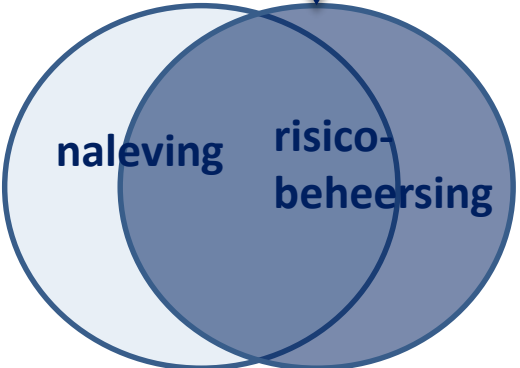
OTs en/of derde pp

toets PB

metatoezicht

Model Private Borging

gereguleerd gedrag

schadelijk gedrag

overheid

(nalevings)toezicht: reality checks

handhaving

Private borging van de regelnaleving

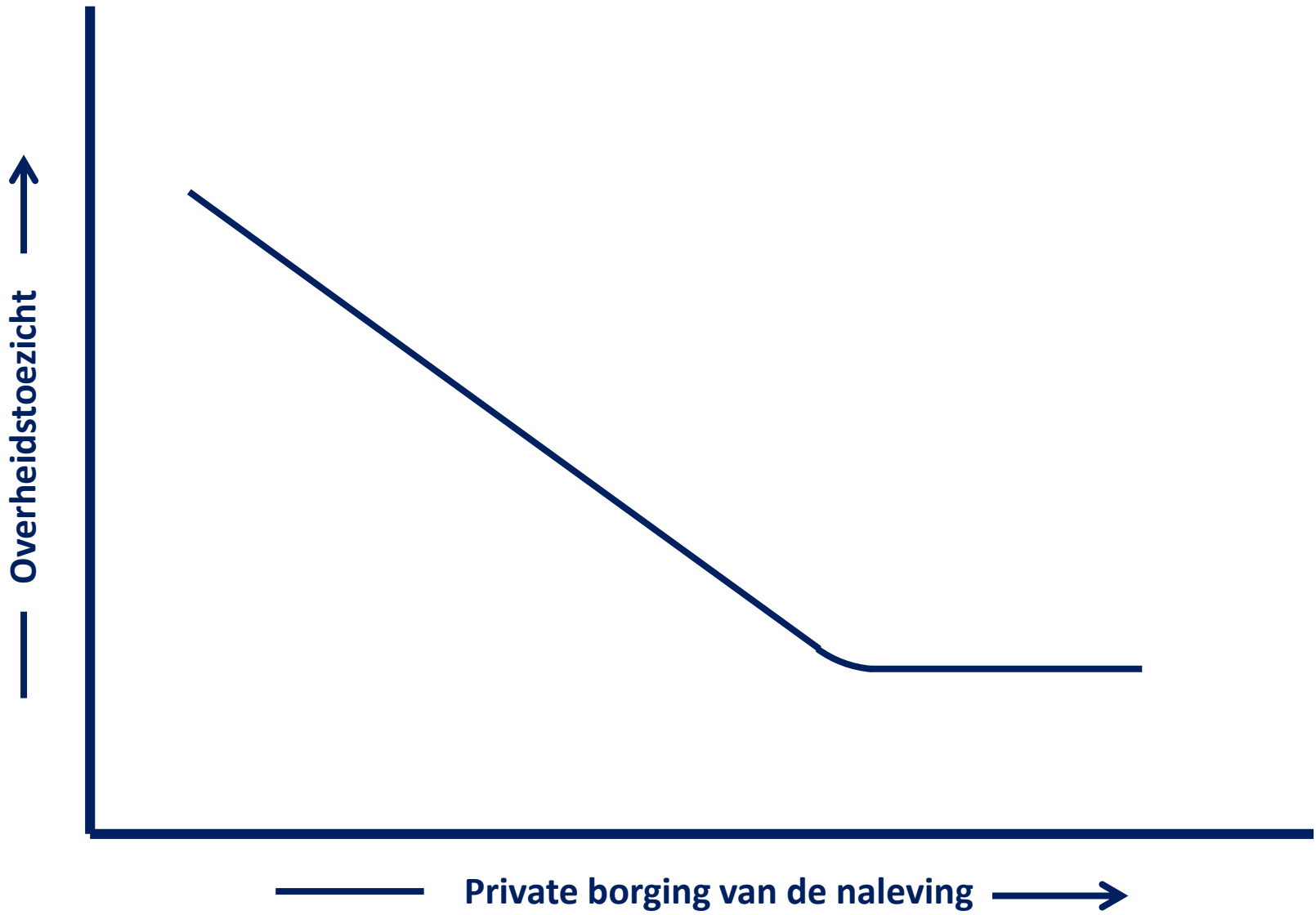
De onder toezicht staande zorgt - al dan niet met inbreng van andere private partijen - voor een duurzame naleving.

Daartoe:

- kent hij de geldende regels
- neemt hij maatregelen om na te leven
- controleert hij de naleving
- voert hij correctieve acties om overtredingen op te heffen en preventieve acties om herhaling daarvan te voorkomen.

Metatoezicht door de overheid

Het toetsen door de overheid van de private borging van de naleving op haar doeltreffendheid en het in het kader daarvan uitvoeren van een aangepast nalevingstoezicht dat bestaat uit het doen van reality checks op de naleving (steekproeven) ter verificatie van de goede werking van de private borging.

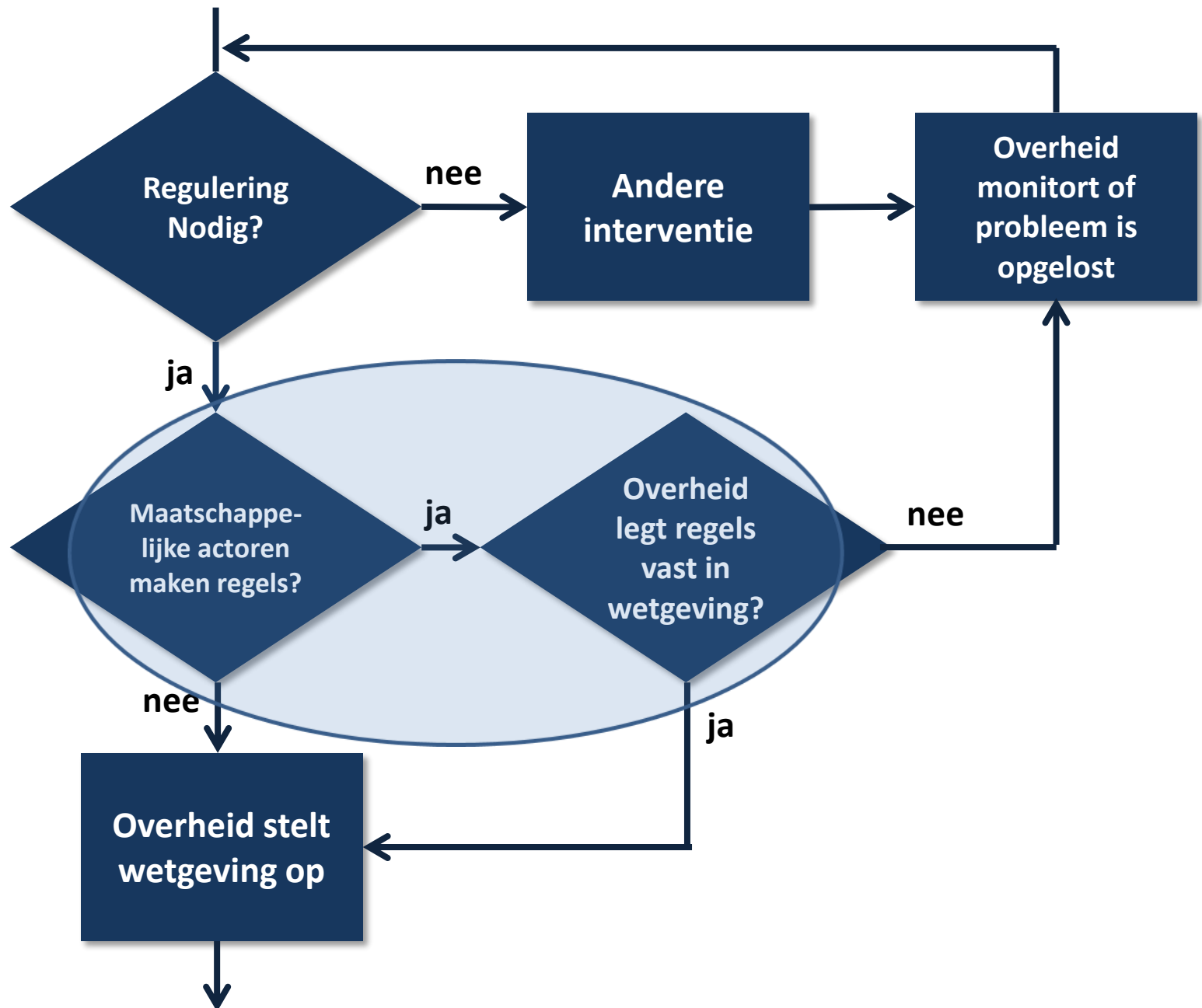
BESLISBOOM

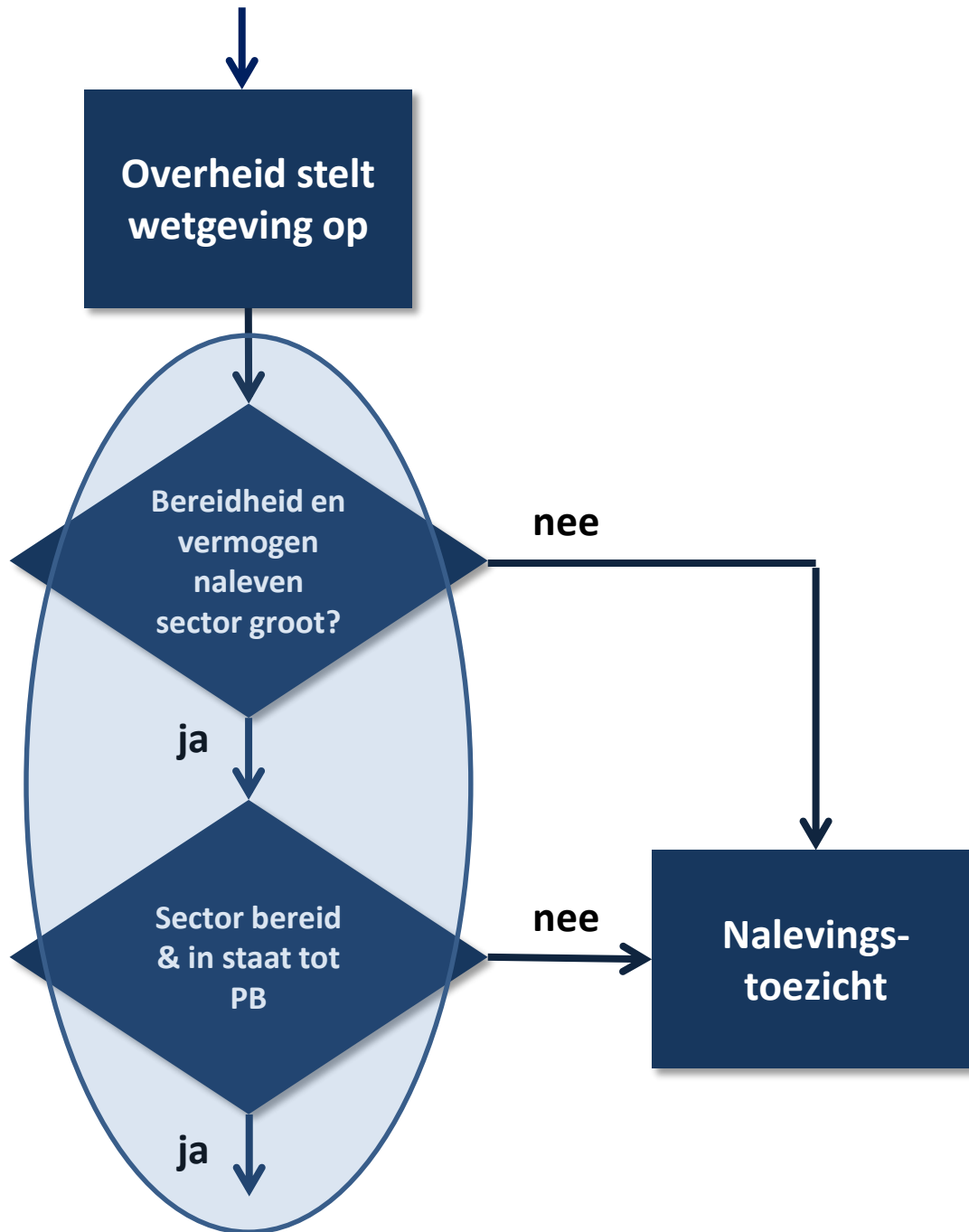
voor inzet private borging

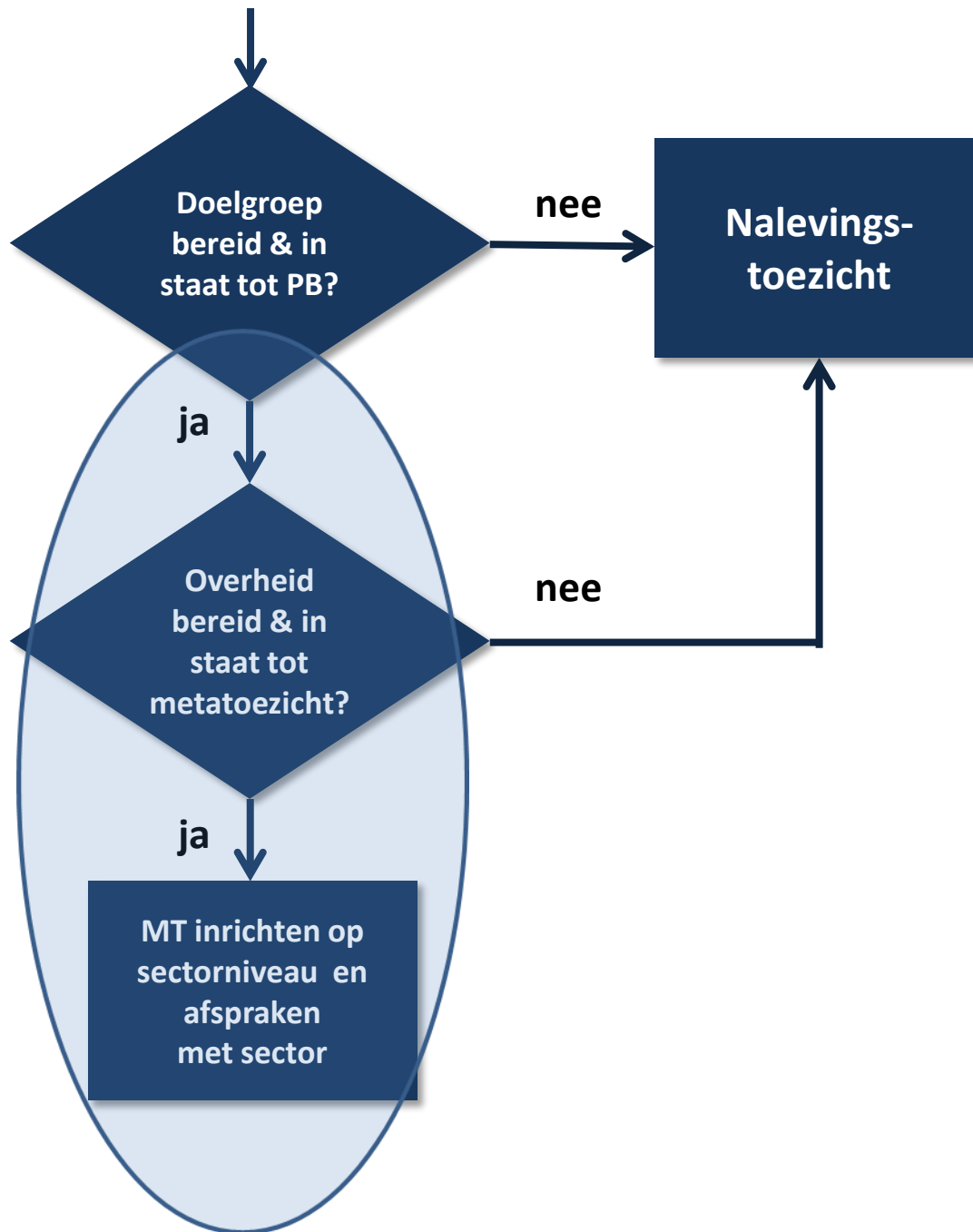
Vier delen:

- Regels? En zo ja wie stelt ze op?
- Is de sector kansrijk mbt private borging?
- Is de overheid klaar voor metatoezicht?
- Hoe kan het metatoezicht worden ingericht?

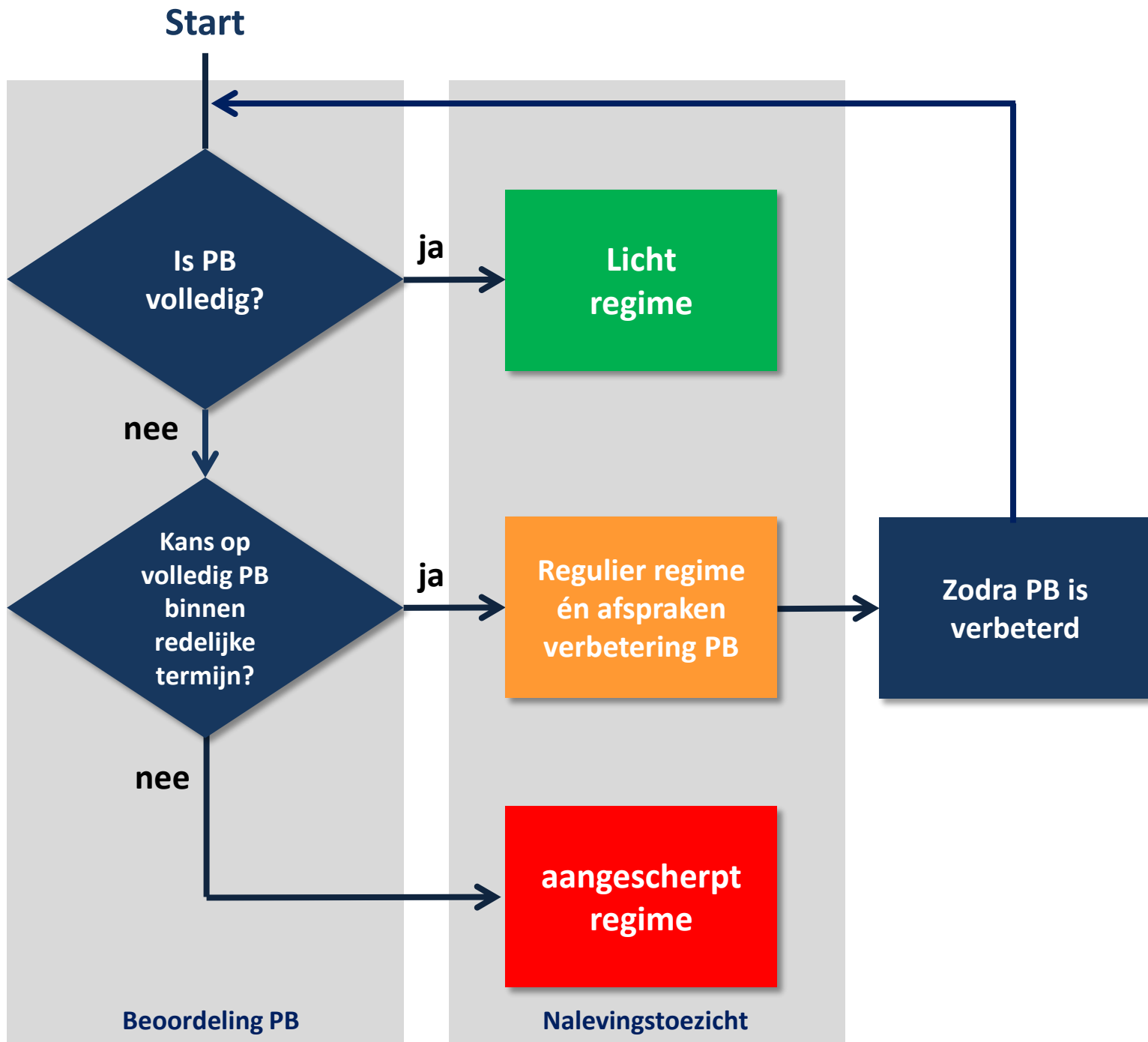
Maatschappelijk probleem

Toepassing van private borging en metatoezicht

Belangrijke noties

- Private en publieke borging vullen elkaar aan
- Beide partijen moeten kunnen en willen
- Aan beide kanten: veranderen van rollen, instelling, gedrag
- Overheid moet eisen kunnen stellen aan private borging en moet daaraan kunnen toetsen
- Verantwoordelijkheden vastleggen en afspraken maken
- Transparantie naar andere partijen